

СТАЛІСТЬ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ШКІЛ АРХІТЕКТУРИ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ

Пандемія коронавірусної інфекції стала глобальним викликом, що вимагає вироблення адекватних стратегій, системи заходів щодо зниження ризиків, що виникають. Сфера освіти виявилася однією з небагатьох найважливіших областей людської діяльності, здатної продовжувати ефективне функціонування в особливих умовах.

Специфіка архітектурної освіти така, що більшість формованих компетенцій майбутнього архітектора нерозривно пов'язане з формами навчання, які вимагають особистої присутності, це в першу чергу макетування, художні, скульптурні навички, консультації з викладачами, навчання один у одного і т.д. Очевидно, що для повноцінної архітектурної освіти як віддалено, так і очно, необхідні істотні вкладення в нові дистанційні освітні технології, що забезпечують переклад навчального процесу в формат опосередкованої (віддаленої) взаємодії педагогів і студентів, організацію віддаленого функціонування освітніх організацій як об'єктів управління, формування принципово нового контенту, перепідготовка викладацьких та адміністративно-управлінських кадрів і багато іншого.

Авторами запропоновано розглянути проблему забезпечення стійкості навчального процесу архітектурних шкіл на трьох рівнях: містобудівному, технічному та методичному.

Пандемія продемонструвала, що при багатьох перевагах життя в містах, вони несуть ряд серйозних небезпек. При високій щільності населення і розвитку значно зростає ризик появи великої кількості джерел інфекцій і різних бактерій і вірусів. В умовах ослаблення імунітету через безліч стресів і несприятливих умов навколишнього середовища зараження міських жителів вірусом може досягати величезних масштабів.

Згідно деяким авторам, зміни клімату та глобальне потепління тягнуть за собою підвищення частоти і тяжкості інфекційних захворювань. Пандемії будуть виникати, а навички контролю в умовах пандемії стануть невід'ємною частиною медицини майбутнього. Відповідно, порушується питання можливої перебудови всієї системи вищої освіти, в тому числі і архітектурної, на містобудівному рівні з урахуванням нових вимог.

На рівні планування кампус - найбільш перспективний і ефективний засіб організації навчального процесу. Крім безлічі інших переваг, кампус може виступати самостійною містобудівною одиницею, оскільки можливе забезпечення його незалежного функціонування шляхом відділення його від тканини міста в разі необхідності, за умов наявності розвиненої соціальної інфраструктури, такої як спальні корпуси, спортивно-оздоровча база, культурний центр, та ін. Актуальність особливо велика для таких освітніх центрів, як Харків, в якому велика кількість вузів, які розташовані в центрі міста, та до яких студенти добираються громадським транспортом. Можливість «закрити» університет на містобудівному рівні

Інноваційні технології в архітектурі і дизайні

дозволить не переривати навчання тих предметів, для яких важливо очне відвідування занять.

Зрозуміло, щоб визначити, чи виправдане таке рішення питань, що виникають в умовах пандемічних обмежень в довгостроковій перспективі, повинен бути проведений поглиблений аналіз.

Зараз, як ніколи, на перший план виходять можливості, які надають нам сучасні технології, і їх не можна ігнорувати. Озвучивши переваги планування шкіл архітектури як приміських кампусів, хочеться наголосити на необхідності якісного оснащення їх сучасним технічним та програмним обладнанням. Під технічним розуміється забезпечення учнів, приміщень необхідним технічним, програмним оснащенням для навчання, проведення окремої локальної мережі, незалежного харчування від мережі та іншого.

Світова пандемія порушила звичний процес впровадження нових технологій, позначивши необхідність організації навчання дистанційно. Нові розробки в області штучного інтелекту, машинного навчання, BigData, AR/VR, гейміфікація і персоналізації навчання дозволяють сподіватися на розвиток їх застосування в освітніх цілях.

Під методичним рівнем мається на увазі опрацювання програми навчання, що підходить для віддаленого навчання, адекватного оцінювання успішності.

Багато університетів по всьому світу ще до пандемії мали добре налагоджену інфраструктуру ефективного онлайн-навчання. Такі університети, як Purdue Global в США і Відкритий університет в Великобританії, вже багато років працюють таким чином. Експерименти з навчання дизайну в Інтернеті проводилися десятиліттями по всьому світу, а з 1980-х років еволюція віддалених освітніх інтерфейсів безперервно розвивалася.

Тому, на наш погляд, мова повинна йти не про заміну однієї освітньої технології на іншу, а про розумне їх поєднанні, домагаючись посилення переваг і ослаблення недоліків кожної з них окремо.

Безумовно, не стоять на місці і інші елементи навчання, а саме оцінка і проведення іспитів. Звичні нам форми оцінки необхідно адаптувати під наявні реалії, бути більш гнучкими, адже умови роботи постійно змінюються, і невідомо, з чим ми можемо зіткнутися в майбутньому.

Університети історично склалися як осередок наукової думки, передового прогресу. У XXI столітті пандемія коронавіруса COVID-19 ще раз продемонструвала роль університетів як творчих інтелектуальних центрів, драйверів розвитку, як на рівні країн і регіонів, так і глобального світового співтовариства в цілому.

Таким чином, була сформульована необхідність планування сучасних приміських кампусів, їх технічного оснащення сучасним обладнанням та технікою, і розробки методичного та методологічного матеріалу для дистанційного навчання, як принципів, на яких воно буде будуватися.

Пандемія дала серйозний поштовх до переосмислення найважливіших сторін життя світового співтовариства. Потрібна нова стратегія розвитку української освіти. Для того, щоб українська архітектурна освіта відповідала новим викликам, необхідно провести її системну трансформацію в напрямку створення сучасного конкурентного освітнього середовища.